

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 8Csp/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122200259
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Jaselský
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8122200259.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom, JUDr. Jozefom Jaselským, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C., D. X, zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, 089 01 Svidník, Sovietskych hrdinov 163/66, p r o t i žalovanému: Slovenská sporiteľňa, a.s., 832 37 Bratislava, Tomášikova 48, IČO: 00151653, zastúpený: Advokátska kancelária Mária Grochová a partneri s.r.o., 040 01, Košice – Mestská časť Staré mesto, Bočná 10, IČO: 36863017, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

I. Žalobu o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 5050277668 zo dňa 02.12.2013 z a m i e t a.

II. Žalobu a o vydanie bezdôvodného obohatenia z a m i e t a.

III. Žalobca je p o v i n n ý nahradiť žalovanému trovy konania o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v rozsahu 100 %.

IV. Žalobca je p o v i n n ý nahradiť žalovanému trovy konania o vydanie bezdôvodného obohatenia v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou z 07.01.2022 domáhal určenia, že úver, ktorý mu bol poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 02.12.2013 je bezúročný a bez poplatkov. Zároveň žiadal, aby mu žalovaný vydal bezdôvodné obohatenie vo výške 1.235,89 eur s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne od druhého dňa po doručení žaloby žalovanej. Prvý nárok odôvodnil tým, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere chýbajú jej povinné náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 písm. f/, j/ zákona č. 129/2010 Z.z. a to doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť s predpokladmi na výpočet RPMN. Keďže úver mal zaplatiť v 120. mesačných splátkach po 139,98 eur, predstavuje celková čiastka správne sumu 16.797,60 eur. Uviedol, že z toho dôvodu úver podľa § 11 ods. 1 cit. zákona sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a podanie žaloby odôvodnil § 11 ods. 4 citovaného zákona. V žalobe uviedol aj to, že žalovaný mu poskytol úver 7.000,- eur a on mu zaplatil 8.235,89 eur. Žalobca sa domáhal aj určenia viacerých neprijateľných zmluvných podmienok podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

2. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení žiadal žalobu zamietnuť. Uviedol, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z., keďže ide o žalobu podľa § 137 písm. c/ CSP, pri ktorej pri nepreukázaní naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe sa musí takáto žaloba zamietnuť. Navyše žalobca sa domáha aj vydania bezdôvodného obohatenia z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, preto súd pri posudzovaní

nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia predbežne rieši to, či úver je bezúročný a bez poplatkov. Vo vzťahu k nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa žalovaného žalobca nešpecifikoval, vrátenia ktorých plnení na úroky a poplatky sa domáha. Žalovaný vzniesol aj námietku premičania pre uplynutie dvojročnej subjektívnej a aj trojročnej objektívnej premičacej doby vzhľadom na dátum poslednej splátky 17.10.2014 a dátum uzavretia zmluvy, keďže žaloba bola podaná až 10.01.2022. Poukázal na závery vyplývajúce z rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR, sp.zn. 21Cdo/3433/2008, a Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 1Cdo/67/2011 a sp.zn. 3Cdo/169/2017, a vyslovil názor, že dvojročná subjektívna premičacia doba plynie od uzavretia predmetnej zmluvy najneskôr od poslednej splátky 17.10.2014.

3. Žalobca s námietkami žalovaného nesúhlasil. Procesnú prípustnosť žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a neprijateľných zmluvných podmienok odôvodnil § 3 ods. 3, 5 vetou prvou zákona č. 250/2007 Z.z., § 298 CSP a § 53a Občianskeho zákonníka a s účinnosťou od 01.01.2018 aj zavedením § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z.. K vznesenej námietke premičania žalobca uviedol, že vychádzal zo súdnej praxe, podľa ktorej subjektívna premičacia doba začala plynúť od vedomosti získanej od Združenia na ochranu spotrebiteľov a s desaťročnej objektívnej premičacej doby. Uviedol však, že tieto názory je potrebné aktualizovať vzhľadom na závery rozsudku Súdneho dvora vo veci sp.zn. C-485/19 z 02.04.2021, podľa ktorého činná premičacia lehota začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu.

4. Žalovaný právo na dupliku nevyužil.

5. Súd vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 19.05.2022, č.k. 8Csp/4/2022-262, žalobu o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol. Súd zároveň určil neprijateľné zmluvné podmienky.

6. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd svojim rozsudkom zo dňa 06.12.2022, č.k. 3CoCsp/35/2022-387, potvrdil rozsudok vo výrokoch o určení neprijateľných zmluvných podmienok a zrušil rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a o vydaní bezdôvodného obohatenia. V rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie. V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie chýba vyhodnotenie preverovania bonity žalobcu ako spotrebiteľa zo strany poskytovateľa úveru. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní na základe vykonaného dokazovania posúdiť obligatórne obsahové náležitosti predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, s absenciou ktorých zákonodarca spája právne významné dôsledky, predovšetkým sankciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Následne v prípade, že súd prvej inštancie dospeje k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, vyhodnotí nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatneného podanou žalobou.

7. Súd po vykonaní dokazovania listinami (zmluva o splátkovom úvere, výpisy z úverového účtu žalobcu, prehľad transakcií z bežného účtu žalobcu, potvrdenie o cestných náhradách, výstup lustrácie v úverovom registri, žiadosť o poskytnutie úveru, žiadosť o predčasné splatenie úveru), ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

8. Žalobca v žiadosti o poskytnutie úveru uviedol, že je ženatý pričom počet jeho domácnosti tvoria dve osoby. Príjmy zo závislej činnosti uviedol vo výške 652,90 eur a zároveň uviedol aj iné príjmy v sume 300,- eur. Ďalej uviedol, že býva v byte v osobnom vlastníctve.

9. Dňa 02.12.2013 bola uzavretá písomná Zmluva o splátkovom úvere č. 5050277668 medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom. Jej základné podmienky sú uvedené v časti I. článku I. a to nasledovne: výška úveru 7.000,- eur; druh úveru spotrebný úver na čokoľvek; úroková sadzba fixná 18,90 % p.a.; výška splátky a splatnosť 139,98 eur mesačne k 20. dňu v mesiaci; splatnosť prvej splátky 20.01.2014; počet splátok 120; konečná splatnosť úveru 20.12.2023; RPMN 22,77 %; priemerná hodnota RPMN 8,69 %; celková čiastka spojená s úverom 16.788,72 eur; ručenie ani poistenie sa nevyžaduje; predpoklady použité na výpočet RPMN – úver bol poskytnutý okamžite a v plnej výške, dlžník bude plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách uvedených v úverovej zmluve, dohodnutý typ a výška úrokovej sadzby platí až do skončenia úverového vzťahu za predpokladu, že dlžník spĺňa podmienky pre poskytnutie zľavy z úrokovej sadzby uvedené vo zverejnení.

10. Z výpisu z účtu žalobcu za obdobie 01.12.2012 do 02.12.2013 vedeného u žalovaného súd zistil, že priemerný mesačný čistý príjem žalobcu činil v danom období cca 1.200 eur.

11. Z úverového registra súd zistil, že žalovaný mal jeden existujúci kontrakt vo finančnej inštitúcii, pričom celková angažovanosť činila 24.688,- eur a suma splátky bola vo výške 191,- eur.

12. Zo zmlúv predložených žalovaným na pojednávaní dňa vyplýva, že žalovaný mal pred uzavretím vyššie uvedenej zmluvy uzavreté 4 zmluvy o revolvingovom úvere so spoločnosťou Profi Credit Slovakia s.r.o. (č. 8300 050377 z 22.08.2012 na sumu 1.500,- € so splátkou vo výške 80,37 €, č. 8300 050378 z 22.08.2012 na sumu 1500,- € so splátkou vo výške 80,37 €, č. 8500004501 z 24.05.2011 na sumu 1.500,- € so splátkou vo výške 80,37 €, č. 8500004502 z 24.05.2011 na sumu 1.500,- € so splátkou vo výške 80,37 €).

13. Z výsluchu žalobcu vyplynulo, že keď bral predmetný úver nemal nevyplatené úvery poskytnuté spoločnosťou Profi Credit Slovakia s.r.o.. Jeho príjem s deťmi činil cca 1.900,- € mesačne, avšak žalovaného zaujímal len čistý príjem bez cestovných náhrad, ktoré nechcel brať do úvahy. Manželka poberala invalidný dôchodok.

14. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 09.05.2023 uviedol, že žalobca doposiaľ nepriniesol žiadne skutkové tvrdenia ohľadom nesplnenia povinnosti posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. U žalobcu boli v rámci predkontraktačnej fázy preverené jeho príjmy vychádzajúc nielen z údajov, ktorý sám uviedol pri spracúvaní žiadosti o poskytnutie úveru, ale aj z prehľadu transakcií na jeho účte vedenom u žalovaného a z potvrdenia jeho zamestnávateľa o výške vyplatených cestovných náhrad. Výdavky žalobcu boli preverené jednak z transakcií na jeho účte a vo vzťahu k iným finančným záväzkom (iným úverovým vzťahom) boli zároveň aj ilustráciou v úverovom registri. Rovnako bol dopytom u žalobcu zistený aj jeho rodinný stav, pričom táto skutočnosť je riadne zachytená v žiadosti o poskytnutie úveru. Súčet a nákladových položiek (výšky splátky úveru, sumy životného minima a existujúcich záväzkov) s evidentnou a značnou rezervou neprevyšoval príjem žalobcu, a dokonca nedosahoval ani 1 jeho skutočného priemerného čistého príjmu. Nie je bez významu ani skutočnosť, že žalobca poskytnutý úver v priebehu menej ako jedného roka predčasne splatil, pričom v žiadosti o predčasné splatenie úveru výslovne uviedol, že úver uhrádza, pretože má voľné zdroje.

15. Súd nesúhlasí s názorom žalovaného o procesnej neprípustnosti žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Jedná sa totiž o žalobu podľa § 137 písm. d/ CSP, teda o žalobu o určenie právnej skutočnosti, ktorá vyplýva z § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z.. V zmysle neho spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

16. Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

17. Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

18. Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

20. Podľa § 7 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

21. Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

22. Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

23. Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

24. Podľa § 11 ods. 2 citovaného zákona účinného v čase uzavretia zmluvy ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmach, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

25. Súd nezdieľa názor žalobcu o absencii údaju o dobe trvania zmluvy vzhľadom na to, že v zmluve je jasne uvedený termín prvej mesačnej splátky (20.01.2014) a poslednej (20.12.2023) a uvedený aj počet mesačných splátok – 120. Žalobca ako spotrebiteľ teda nepochybne bol informovaný o dobe trvania zmluvy vzhľadom na vyššie uvedené údaje a teda vedel dokedy jeho zmluva bude trvať. Iný výklad by bol nespravodlivý až šikanózný. Pre úplnosť súd dodáva, že v smernici Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľských úveroch je ako povinná náležitosť zmluvy v článku 10 ods. 1 písm. c/ dĺžka trvania zmluvy. Nikdy podľa tejto smernice nebol povinný údaj o termíne konečnej splatnosti úveru, na rozdiel od slovenskej právnej úpravy, ktorá v súčasnosti sa už prispôsobila spomínanej smernici. Preto nie je správny výklad, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere museli byť osobitne uvedené aj jej povinné náležitosti doba trvania zmluvy a osobitne termín konečnej splatnosti úveru. Tým, že v zmluve bol uvedený termín prvej a poslednej splátky a počet mesačných splátok bolo stanovené časové ohraničenie trvania zmluvy pri riadnom dohodnutom splácaní úveru. Pre tento názor možno použiť aj záver vyplývajúci z rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 7Cdo/183/2020, zo dňa 24.02.2021, ktoré bolo aj publikované v Zbierke rozhodnutí a stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. 86. Ten sa síce týka ďalšej povinnej náležitosti zmluvy a to predpokladov použitých pre výpočet RPMN, v ktorom Najvyšší súd SR uviedol, že postačuje, ak tieto predpoklady (výška úveru, výške mesačnej splátky, počet splátok a pod.) sú v zmluve uvedené, hoci ako iné náležitosti, teda nemusia byť v zmluve pod označením spomínaných predpokladov. Tú istú myšlienku možno aplikovať aj pri posúdení existencie spornej náležitosti zmluvy predstavujúcej dobu trvania zmluvy, ktorú navyše je potrebné vyložiť v súlade so spomínanou smernicou, ktorá však používa pojem dĺžky trvania zmluvy, čo spomínané časové vymedzenie prvej a poslednej splátky a počtu splátok napĺňa.

26. S poukazom na závery už spomínaného rozsudku Najvyššieho súdu SR nemožno dospieť ani k záveru o absencii predpokladov použitých pre výpočet RPMN, tie sú v zmluve uvedené, hoci ako iné náležitosti – t.j. výška úveru, výška úrokovej sadzby, výška mesačnej splátky, počet splátok, interval splácania.

27. Súd tiež nezdiala názor žalobcu o absencii uvedenia celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, nakoľko táto je v zmluve vyjadrená dostatočne určitým a zrozumiteľným spôsobom nevyvolávajúcim pochybnosti u spotrebiteľa o celkovej čiastke, ktorú musí zaplatiť, a to vo výške 16.788,72 eur. Čo sa týka toho, že po vynásobení výšky splátky počtom splátok dostaneme sumu vyššiu o 8,88 eur (16.797,60 € - 16.788,72 €) súd poukazuje na zdôvodnenie tohto rozdielu žalovaným na pojednávaní, v zmysle ktorého posledná splátka je vždy nižšia ako tie predošlé, pričom matematicky ani nie je možné, aby boli všetky splátky v rovnakej výške. Okrem toho podľa § 2 písm. h/ zákona č. 129/2010 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, čo znamená, že ani samotný zákon neponíma celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť ako súčin počtu splátok a ich výšky, naopak stanovil vlastné kritériá pre určenie celkových nákladov spotrebiteľa a celkovej úverovej čiastky. Napokon z ust. § 11 ods. 1 písm. b/ cit. zákona jednoznačne vyplýva, že zákonodarca sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou iba taký úver, ktorý neobsahuje obligatórne zmluvné náležitosti vymedzené v § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/, medzi ktoré spadá i náležitosť v podobe celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. To znamená, že zákonodarca sankcionuje absenciu predmetnej náležitosti a nie jej nesprávne číselné vyjadrenie. Súd má za to, že pri celkovej sume, ktorú mal spotrebiteľ zaplatiť, je tento rozdiel zanedbateľný vzhľadom na samotnú výšku úveru, ktorý v konečnom dôsledku ani nemohol spotrebiteľa ovplyvniť pri jeho rozhodovaní o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, a preto nemožno tento nedostatok sankcionovať bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru aj vzhľadom na neprimeranú tvrdosť, ktorá by sa týmto postupom vo vzťahu k žalovanému dosiahla. Rozdiel sa totiž pohybuje v stotínach percenta celkovej čiastky. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 7CoCsp/13/2021, zo dňa 16.06.2021.

28. Súd sa teda nestotožnil s názorom žalobcu o absencii vyššie uvedených povinných náležitostí zmluvy, zmluvu podrobil ďalšiemu súdnemu prieskumu, pri ktorom nezistil, že by v zmluve absentovali ďalšie povinné náležitosti vymenované v § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z.. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove z 23.02.2023. sp.zn. 9CoCsp/50/2022, ktorý obdobne posúdil žalobcom namietanú absenciu náležitostí úverovej zmluvy.

29. V zmysle pokynu súdu druhej inštancie sa súd zameril na to, či sa žalovaný dopustil hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., keďže len pri hrubom porušení zákon stanovuje fikciu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v § 11 ods. 2 vete druhej citovaného zákona. Čo je považované za hrubé porušenie povinnosti veriteľa, je definované vo vete tretej citovaného zákonného ustanovenia, podľa ktorej k spomínanej fikcii by došlo len vtedy, ak pri poskytnutí spotrebiteľského úveru žalovaný by nemal žiadne informácie o príjmoch, výdavkoch alebo rodinnom stave žalobcu alebo by nenahliadol do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania jeho schopnosti splácania úverov.

30. Súd z vykonaných dôkazov, vyvodil záver, že zo strany žalovaného nedošlo k hrubému porušeniu povinnosti definovanej v § 11 ods. 2 vete tretej zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Žalovaný mal totiž informácie od samotného žalobcu o jeho rodinnom stave z jeho žiadosti o poskytnutie úveru, mal taktiež informácie o jeho príjmoch aj výdavkoch z bežného účtu žalobcu, ktorý mal zriadený práve u žalovaného. Z údajov vyplývajúcich z úverového registra vyplynulo, že žalobca splácal ďalší úver s mesačnou splátkou 191,- eur. Z výsluchu žalobcu vyplynulo, že v čase keď uzatváral predmetnú zmluvu nemal nevyplatené úvery poskytnuté spoločnosťou Profi Credit Slovakia s.r.o.. Žalobca uvedené úvery nesplácal z účtu vedeného u žalovaného, ale z finančných prostriedkov vedených na inom účte. Žalovaný nemal vedomosť o týchto úveroch poskytnutých nebankovou spoločnosťou, keďže ho žalobca o nich neinformoval, pričom žalovaný si ich existenciu nemohol sám preveriť, a teda uvedená skutočnosť nemôže byť na ťarchu žalovaného.

31. Podľa názoru súdu z právnej úpravy účinnej v čase uzavretia zmluvy nevyplýva, že by veriteľ mal zisťovať aj iné výdavky okrem záväzkov z úverov, či kreditných kariet, pretože tieto iné výdavky nie je možné preverovať v nejakej databáze, či registri ako je to uvedené v § 11 ods. 2 vete tretej citovaného zákona, keďže tak túto povinnosť preverenia výdavkov zákonodarca nastavil v spomínanom zákonnom ustanovení. Preto ďalšie výdavky ako sú náklady na bývanie, či dokonca na stravu sú irelevantné pre posúdenie vzniku fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Napokon tomuto záveru zodpovedá aj neskoršia právna úprava uvedená v § 7 ods. 19 a násl. zákona č. 129/2010 Z.z. a konkrétnejšie vzhľadom na § 7 ods. 41 citovaného zákona aj s ohľadom na prijaté opatrenie NBS č. 10/2017, podľa

ktorého od čistého príjmu spotrebiteľa zisteného spravidla za posledné tri mesiace sa odpočítavajú jeho životné náklady a tými sú jeho splátky úverov, či kreditnej karty a tiež životné minimum spotrebiteľa a osoby, voči ktorej má vyživovaciu povinnosť, ak s ňou žije v spoločnej domácnosti a za splnenia ďalšej zákonnej podmienky je možné k týmto životným nákladom pripočítať aj 40% rozdielu (pôvodne 20%) medzi priemerným čistým príjmom spotrebiteľa a životnými minimami osôb uvedených vyššie. Žiadne iné výdavky (napr. na bývanie, vedenie domácnosti a pod.) sa nezisťujú a nezapočítavajú do životných nákladov spotrebiteľa za účelom výpočtu ukazovateľov o schopnosti spotrebiteľa splácať úver a jeho celkovej zadlženosti k príjmu. Výpočet týchto ukazovateľov a povinnosť neprekročenia ich limitov (tie sú uvedené v opatrení NBS č. 10/2017) pod dôsledkom fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (boli zavedené až v neskoršej právnej úprave).

32. Súd teda v tomto prípade dospel k záveru, že žalovaný sa nedopustil žiadneho porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., keď pri priemernom mesačnom čistom príjme žalobcu pred poskytnutím úveru vo výške presahujúcej 1.230,93 eur, splátkach iných úverov vo výške 191,- eur mesačne, vzhľadom na skutočnosť, že nemal žiadnu vyživovaciu povinnosť, a v tom čase životné minimum na neho činilo 198,09 eur a na jeho manželku 138,19 eur, pričom splátka dohodnutého úveru bola 139,98 eur, bol žalobcovi poskytnutý predmetný úver, keď jeho disponibilný príjem pred poskytnutím daného úveru činil 563,67 eur mesačne. Aj pri započítaní splátok úverov od spoločnosti Profi Credit Slovakia, s.r.o. ($80,37 \text{ €} \times 4 = 321,48 \text{ €}$) by žalobcovi zostala suma vo výške 242,19 €.

33. Vychádzajúc z ustanovenia § 11 ods. 2 vety druhej a tretej zákona č. 129/2010 Z.z. teda nemožno dospieť k záveru o splnení zákonných predpokladov pre fikciu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a preto súd žalobu o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ale aj o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol. Žalovanému totiž plnením žalobcu nad istinu úveru nevzniklo žiadne bezdôvodné obohatenie, keďže išlo o plnenie na základe platnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

34. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Žalobca v jednej žalobe uplatnil dva druhy nárokov, pričom v konaní o určenie bezúročnosti úveru a vydanie bezdôvodného obohatenia bol v celom rozsahu neúspešný a preto súd priznal nárok na náhradu trov tohto konania úspešnému žalovanému, nakoľko nezistil žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP, ktorý navyše možno použiť len výnimočne.

35. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku je možné podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.